

Regler för allmän studieplan för utbildning på forskarnivå

Styrdokument:	Klicka och ange rubrik
Klassificering	Regler
Diarienummer	Ö 255/2023
Beslutsfattare	FoUN
Dokumentansvarig	Dekan
Senaste beslutsdatum	2023-05-09
Giltighetstid	Tillsvidare men bör ses över senast 2027-12-31
Dokument som ersätts	Ö 525/2018
Relaterade dokument	Respektive forskarutbildningsämnes allmänna studieplan
Kortare sammanfattning	Beskriver hur en Allmän studieplan för forskarutbildning upprättas och vad den ska innehålla.

Innehåll

1. Giltighet.....	3
2. Ämnesbeskrivning.....	3
3. Mål för utbildningen.....	3
4. Behörighet och förkunskapskrav	4
4.1 Grundläggande behörighet.....	4
4.2 Särskild behörighet.....	4
5. Utlysning och antagning.....	5
5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier.....	5
6. Utbildningens innehåll och uppläggning.....	5
6.1 Individuell studieplan.....	6
6.2Handledning och andra resurser	6
6.3 Kurser och övriga obligatoriska moment, examination och tillgodoräknande	6
6.4 Doktorsavhandling och disputation.....	7
6.5 Licentiatuppsats och licentiatseminarium.....	7
7. Övergångsregler	7
8. Övrigt.....	8

Inledning

En allmän studieplan fungerar som ett ramverk för utbildning på forskarnivå.

För varje ämne som utbildning på forskarnivå anordnas i, ska det enligt högskoleförordningen (1993:100) finnas en allmän studieplan. Därtill har Försvarshögskolans styrelse, rektor samt Forsknings- och utbildningsnämnden beslutat om kompletterande regler.

I de allmänna studieplanerna ska enligt högskoleförordningen följande anges: det huvudsakliga innehållet i utbildningen, krav på särskild behörighet och de övriga föreskrifter som behövs. Vid Försvarshögskolan ska de allmänna studieplanerna inkludera föreskrifter avseende meritbedömning och urval, utbildningens uppläggning och möjligheten att avsluta en del av utbildningen med licentiatexamen.

Allmänna studieplaner på forskarnivå fastställs av Forsknings- och utbildningsnämnden efter förslag från prefekt efter beredning av ämnesrådet. De gäller för doktorander antagna vid FHS forskarutbildningsämnena.

Studieplanens innehåll

En allmän studieplan vid FHS ska innehålla de rubriker (1—8) som finns listade nedan.

Under vissa av dessa rubriker finns förslag till formuleringar, som ska ses som stöd vid upprättandet av en allmän studieplan men som inte är heltäckande. Formuleringarna kan vid behov redigeras men samtliga punkter som täcks av förslagsformuleringen bör kunna återfinnas i den nya formuleringen.

1. Giltighet

Under den här rubriken anges från vilket datum den allmänna studieplanen gäller. Beslutande organ, datum för beslut samt datum för revidering (-ar) anges i tabellen på dokumentets förstasida.

2. Ämnesbeskrivning

Under denna rubrik lämnas en kort beskrivning av forskarutbildningsämnet.

3. Mål för utbildningen

Under denna rubrik anges mål för utbildningen.

Mål för utbildningen är alltid det som anges i den examensordning som beskrivs i högskoleförordningen (Bilaga 2, Doktorsexamen), och som måste följas ordagrant. Målen kan endast i begränsad utsträckning specificeras för det aktuella ämnet.

Forskarutbildningen i (*ämne*) leder till filosofie doktorsexamen. Forskarutbildningen kan även leda till filosofie licentiatexamen, men licentiatexamen är inte obligatorisk för doktorsexamen.

4. Behörighet och förkunskapskrav

Under denna rubrik beskrivs grundläggande och särskild behörighet. För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs att den sökande har grundläggande och särskild behörighet och att sökanden, i enlighet med 7 kap 35 §, bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

4.1 Grundläggande behörighet

Obligatoriskt:

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som i enlighet med högskoleförordningen 7 kap 39 §

- 1) avlagt en examen på avancerad nivå
- 2) fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
- 3) på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

FoUN får besluta om undantag från grundläggande behörighet för en enskild sökande med hänvisning till särskilda skäl, detta efter beredning av ämnesrådet. Till ämnesrådets förslag ska bifogas underlag i form av utförlig motivering samt handlingar som stödjer motiveringen.

4.2 Särskild behörighet

Under denna rubrik beskriver ämnet sina krav. Enligt högskoleförordningen 7 kap 40 § ska krav som ställs på särskild behörighet vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

- 1) kunskaper från högskoleutbildning eller motsvarande utbildning,
- 2) särskild yrkeserfarenhet, och
- 3) nödvändiga språkkunskaper eller andra villkor som betingas av utbildningen.

Obligatoriskt:

Gymnasiebetyg som motsvarar Engelska 6 är ett särskilt behörighetskrav. För sökande som inte har betyg från svenskt gymnasium, eller examen från internationell utbildning, krävs intyg om behörighet motsvarande Engelska 6 från internationellt godkänt språktest (TOEFL (Test of English as a Foreign Language), IELTS (The International English

Language Testing System), eller Cambridge ESOL, (English Language Assessment)) i enlighet med krav. Eventuella undantag från krav på intyg regleras av UHR.

5. Utlysning och antagning

Under denna rubrik redogörs för ämnets antagningsprocedur, bedömningsgrunder och beredning. Antagning av forskarstuderande sker enligt Försvarshögskolans antagningsordning.

Försvarshögskolan eftersträvar att antagning av forskarstuderande sker årligen efter utannonsering av studieplatser vid en fastställd tidpunkt.

Till utbildning på forskarnivå antas primärt sökande som anställs som doktorand. Forskarstuderande måste ha finansiering i form av anställning som doktorand eller annan finansiering i enlighet med Försvarshögskolans antagningsordning.

5.1 Bedömningsgrunder och urvalskriterier

Under denna rubrik anges hur urval ska göras avseende de bedömningsgrunder som ska tillämpas vid prövning av sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Urval ska enligt högskoleförordningen 7 kap 41 § göras bland sökande som uppfyller kraven på grundläggande samt särskild behörighet med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen. Forsknings- och utbildningsnämnden bestämmer vilka bedömningsgrunder som ska tillämpas vid prövningen av förmågan att tillgodogöra sig utbildningen, varefter Ämnesrådet (eller grupp utsedd av detta) bereder ärendet.

Exempel på kriterier kan vara kvaliteten och självständigheten i skriftliga arbeten, betyg, bredd, djup och relevans i utbildning på avancerad nivå, relevant arbetslivserfarenhet, förmåga att aktivt delta i forskningsmiljön m m.

Vid antagningsbegränsning måste urval göras bland de sökande. Grund för urval är den sökandes meriter vid ansökningstillfället. Avgörande urvalskriterium är förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildning. Att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Under denna rubrik beskrivs utbildningens övergripande uppläggning. Relationen högskolepoäng för kursdel respektive avhandlingsdel i utbildningen ska anges. Det rekommenderas att gällande fördelning över obligatoriska och valbara kurser/prov synliggörs exempelvis i en poängöversikt.

Utbildning på forskarnivå som leder till doktorsexamen omfattar fyra års studier (240 högskolepoäng) på heltid. Utbildning till licentiatexamen omfattar två års studier (120 högskolepoäng) på heltid. Studier kan bedrivas på deltid, minst halvtid, och omfattar då maximalt åtta år för doktorsexamen respektive fyra år för licentiatexamen. Doktoranden har

också rätt men inte skyldighet att avlägga licentiatexamen (120 högskolepoäng) som en etapp i forskarutbildning som leder till doktorsexamen.

Forskarstuderande på Försvarshögskolan ska beredas möjlighet att genomgå Högskolepedagogisk kurs (om 7,5 hp eller motsvarande) antingen inom ramen för de kurser som anges i den allmänna studieplanen eller som del av institutionstjänstgöring.

6.1 Individuell studieplan

Vid studiernas början ska doktoranden i samråd med handledarna upprätta en individuell studieplan över högskolans och doktorandens åtagande och en tidsplan för doktorandens utbildning. Den individuella studieplanen ska följas upp årligen. I samråd med handledare, studierektor för forskarutbildning samt arbetsledande chef planerar doktoranden med vilken aktivitetsgrad studierna ska bedrivas under terminen.

Rutiner kring upprättande och revidering av individuella studieplaner anges här. Se vidare i FHS Regler för individuell studieplan.

6.2Handledning och andra resurser

Under denna rubrik anges information om handledning. Vad som gäller anges i FHS regler för handledning inom forskarutbildning.

I den individuella studieplanen ska respektive handledares arbetsuppgifter och ansvarsområde anges. Doktoranden har rätt till handledning om 80 timmar per år vid heltidsstudier. Handledningen omfattar både hjälp med inriktningen av studier och avhandlingsarbete/arbete med vetenskaplig uppsats samt stöd under arbetets gång.

En doktorand som begär det ska få byta handledare. Anhållan om byte av handledare ska ställas till studierektor på forskarnivå som bereder ärendet för beslut av prefekt. I de fall studierektor är handledare för doktoranden ska anhållan ställas till prefekt.

6.3 Kurser och övriga obligatoriska moment, examination och tillgodoräknande

För kurser vid Försvarshögskolan ska det finnas kursplaner som anger kursernas mål, innehåll och poängtal. Läskurser ska hanteras i enlighet med beslut i FoUN som finns beskrivet i doktorandhandboken. För kurser genomgångna vid andra fakulteter och högskolor bestäms poängtalet som ska tillgodoräknas av studierektor för respektive forskarutbildningsämne. Vilka kurser den enskilde doktoranden ska genomgå och kunna räkna in i examen anges i den individuella studieplanen.

Prov och obligatoriska seminarier som ingår i utbildning på forskarnivå och avhandling ska bedömas med betygen godkänd eller underkänd. Examinator för kursdelen är professor eller annan docentkompetent lärare.

Kurser som ingår i utbildningen samt möjligheterna till tillgodoräknande anges här. Forskarstuderande kan tillgodoräkna sig maximalt 60 högskolepoäng från godkända kurser, företrädesvis på avancerad nivå i ämne relevant för forskarutbildningen. Kurser på grundnivå

kan tillgodoräknas om särskilda skäl finns. Det som eventuellt tillgodoräknas får inte ingå i behörighetskraven som var gällande vid antagningen.

Tillgodoräknande kan också ske av utbildning på forskarnivå vid annat lärosäte. Den forskarstuderande ansöker om tillgodoräknande hos studierektor för forskarutbildning. Utdrag ur Ladok ska bifogas ansökan. Studierektor kan begära in ytterligare underlag, såsom kursplaner och kurslitteraturlistor. Studierektor fattar i beslut om tillgodoräknanden. Om studierektor är huvudhandledare fattas beslut om tillgodoräknande i samråd med dekan. Den finansierade tiden av utbildningen förkortas i motsvarande omfattning enligt principen en vecka per 1,5 tillgodoräknade högskolepoäng.

Aktivt deltagande i seminarium kan, motsvarande en poänggivande kurs, utgöra obligatoriskt moment under en del av forskarutbildningen.

6.4 Doktorsavhandling och disputation

Under denna rubrik ges information om hur doktorsavhandlingen ska utformas och vilka krav som ställs. Avhandlingen kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande verk (monografiavhandling) eller som ett antal vetenskapliga uppsatser som ska vara försedda med en inledande sammanfattning där delarna sätts in i en helhet (sammanläggningsavhandling). Vidare ska det framgå krav på kvalitet och omfattning av den inledande sammanfattningen (kappan) vid en sammanläggningsavhandling.

Doktorsavhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. Avhandlingen betygsätts med något av betygen *godkänd* eller *underkänd*, betyget sätts av en betygsnämnd.

Här anges vad som gäller vid disputation, rörande exempelvis opponent, betygsnämnd och betygssättning. Allmänna bestämmelser kring disputation finns i högskoleförordningen kap 6 § 33-35 samt i lokala regler för disputation.

6.5 Licentiatuppsats och licentiatseminarium

Under denna rubrik ges information om hur licentiatuppsats ska utformas och om vilka krav som ställs. Vidare ska det framgå krav på kvalitet och omfattning av exempelvis den inledande sammanfattningen (kappan) vid en sammanläggningsuppsats.

Licentiatuppsatsen försvaras vid en offentlig disputation. Uppsatsen betygsätts med något av betygen *godkänd* eller *underkänd*, betyget sätts av en betygsnämnd.

Under denna rubrik anges även information om vad som gäller vid licentiatseminarium. Vad som gäller vid licentiatexamen finns i lokala regler för disputation.

7. Övergångsregler

Under denna rubrik beskrivs övergångsregler som gäller under den tid då en ny Allmän studieplan antagits men förutvarande Allmän studieplan i vissa avseenden fortsätter att äga giltighet.

8. Övrigt

Under denna rubrik ges ytterligare anvisningar som inte passar in under de rubriker 1-7. I övrigt hänvisas till aktuell besluts- och delegationsordning och lokala regler vid FHS samt gällande lagstiftning.